

O'ZBEKISTON TARAQQIYOT STRATEGIYASINING USTUVOR YO'NALISHLARI BO'YICHA TADQIQOTLAR

I Respublika ilmiy-amaliy konferensiya
MATEARIALLARI

1-JILD | 1-SON

2025-YIL

O‘ZBEKISTON TARAQQIYOT STRATEGIYASINING USTUVOR YO‘NALISHLARI BO‘YICHA TADQIQOTLAR

**I RESPUBLIKA ILMIY-AMALIY
KONFERENSIYASI MATERIALLARI**

2025-yil, sentyabr

TOSHKENT-2025

ISBN-978-9910-09-362-3

O'zbekiston taraqqiyot strategiyasining ustuvor yo'nalishlari bo'yicha tadqiqotlar I Respublika ilmiy-amaliy konferensiyasi materiallari to'plami. 1-jild, 1-son (sentyabr, 2025-yil). – 78 bet.

Mazkur nashr ommaviy axborot vositasi sifatida 2025-yil, 8-iyulda C-5669862 son bilan rasman davlat ro'yaxatidan o'tkazilgan.

Elektron nashr: <https://konferensiyalar.com>

Konferensiya tashkilotchisi: "Scienceproblems Team" MChJ

Konferensiya o'tkazilgan sana: 2025-yil, 18- sentyabr

Mas'ul muharrir:

Isanova Feruza Tulqinovna

Annotatsiya

Mazkur to'plamda "O'zbekiston taraqqiyot strategiyasining ustuvor yo'nalishlari bo'yicha tadqiqotlar" mavzusidagi I Respublika ilmiy-amaliy konferensiyasi materiallari jamlangan. Nashrda respublikaning turli oliy ta'lim muassasalari, ilmiy markazlari va amaliyotchi mutaxassislari tomonidan tayyorlangan maqolalar o'rin olgan bo'lib, ular ijtimoiy-gumanitar, tabiiy, texnik va yuridik fanlarning dolzarb muammolari va ularning innovatsion yechimlariga bag'ishlangan.

Ushbu nashr ilmiy izlanuvchilar, oliy ta'lim o'qituvchilari, doktorantlar va soha mutaxassislari uchun foydali qo'llanma bo'lib xizmat qiladi.

Kalit so'zlar: ilmiy-amaliy konferensiya, strategiya, ustuvor yo'nalishlar, innovatsion yondashuv, zamonaviy fan, fanlararo integratsiya, ilmiy-tadqiqot, nazariya va amaliyot, texnologik taraqqiyot, ilmiy hamkorlik.

Barcha huqular himoyalangan.

© Scienceproblems team, 2025-yil

© Mualliflar jamoasi, 2025-yil

MUNDARIJA

TEXNIKA FANLARI

Sadikov Akramjon

AK-2 ANTIPIREN KOMPOZITSIYASINING ELEKTRON SKANERLOVCHI MIKROSKOR (ESM) VA ELEMENT TAHLILI 5-8

Yusupova Difuza, Maqsudov Nabijon

YUQORI HARORAT TA'SIRIDAN MAXSUS HIMOYA KIIYIMLARINI ISHLAB CHIQRISH UCHUN MATERIALLARGA QO'YILADIGAN TALABLAR..... 9-11

TARIX FANLARI

Xusanov Ximmat

SAAD ZAGLUL BOSHCHILIGIDA MISRLIKLARNING MUSTAQILLIK UCHUN KURASHI..... 12-14

IQTISODIYOT FANLARI

Икрамов Акбар

СОСТОЯНИЕ И РАЗВИТИЕ ГОСТИНИЧНОГО БИЗНЕСА В УЗБЕКИСТАНЕ 15-18

Baxridinova Shaxnozaxon

KICHIK TADBIRKORLIKNI RIVOJLANTIRISHDA
TEKNOLOGIK INNOVATSIYALARNING O'RNI 19-22

FALSAFA FANLARI

Raxmatov Bekzod

O'ZBEKISTONDA FUQAROLIK JAMIYATI RIVOJLANISHIDA MILLIY G'OYA VA
MAFKURANING AHAMIYATI 23-30

FILOLOGIYA FANLARI

Ibrogimova Dilnoza

DEVONI LUGOTIT-TURK ASARIDA KASB-HUNAR LEKSIKASINING
LEKSIK-SEMANTIK TAHLILI 31-35

Po'latova Lobar

"YANGI DAVR" INFORMATSION DASTURI – O'ZBEKISTON YOSHLARINING AXBOROT
MANBALARIDAN BIRI SIFATIDA..... 36-40

Самиева Иродахон

КОРОТКО ОБ ИСТОРИИ ИЗУЧЕНИЯ СОЦИОЛИНГВИСТИЧЕСКИХ ТЕОРИЙ 41-47

YURIDIK FANLARI

Qayumberdiyeva Dildora

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA MEDIATSIYA INSTITUTINI TARTIBGA SOLISH BILAN
BOG'LIQ AYRIM MUAMMOLAR 48-51

PEDAGOGIKA FANLARI

Xamrakulova Kumush

QULAY TA'LIM MUHITI YARATISHDA OTA-ONALAR, MAHALLA VA
MAKTABNING IJTIMOIIY HAMKORLIGI 52-56

Nishanbayeva Nozimaxon

METHODOLOGICAL APPROACHES TO TEACHING LISTENING IN A DIGITAL EDUCATIONAL
ENVIRONMENT..... 57-61

Jololdinov Asror

KARTOGRAFIYANI O'QITISHDA ZAMONAVIIY METODIK YONDASHUVLAR VA ULARNING
SAMARADORLIGI 62-67

Mirzayeva Umidaxon

FIZIKA DARSLARIDA O'QUVCHILARNING FUNKSIONAL SAVODXONLIGINI OSHIRISHDA PISA TOPSHIRIQLARI ROLI 68-69

TIBBIYOT FANLARI

Мирзахмедова Мухаррам, Атамуратова Айпаршин

ВЛИЯНИЕ СТРОИТЕЛЬНОГО МАТЕРИАЛА ДЕТСКОГО САДА НА ФИЗИЧЕСКОЕ РАЗВИТИЕ ДОШКОЛЬНИКОВ 70-72

Abdusalomov Sanjar, Abdusalomov Sunnatulla, Botirov Kamronbek

TISH EMALINING REMINERALIZATSIYA QILISHNING YANGI TEXNOLOGIYA VA USULLARI 73-77

FILOLOGIYA FANLARI

DEVONI LUGOTIT-TURK ASARIDA KASB-HUNAR LEKSIKASINING LEKSIK-SEMANTIK TAHLILI

Ibrogimova Dilnoza Xalilovna

Shahrisabz davlat pedagogika instituti tillar fakulteti 1- bosqich tayanch doktoranti

Tel:+998 91 470 32 41

Annotatsiya. Mazkur maqolada Mahmud Koshg'ariyning "Devoniy lug'otit-t-Turk" asaridagi kasb-hunarlar bilan bog'liq leksik birliklar tahlil etilgan. Asarda uchraydigan kasb-hunar atamallari leksik-semantik jihatdan tasniflanib, ularning mazmun doirasi, tarixiy-diaistik xususiyatlari, tilshunoslik nuqtayi nazaridan o'rganilishi ko'zda tutilgan. Tadqiqot davomida ushbu leksik birliklarning turkiy tillar leksik fondu va kasb-hunar nomlarining shakllanishiga qo'shgan hissa yoritiladi. Maqolada kasb nomlarining semantik guruhlari, sinonimiya va polisemiya, shuningdek, ularning etimologik ildizlari tahlil qilinadi. Shuningdek, asardagi kasb-hunar leksikasining o'z davridagi ijtimoiy-iqtisodiy holatni aks ettiruvchi vosita sifatida tutgan o'rni ham yoritib berilgan.

Kalit so'zlar: Devoniy lug'otit-t-Turk, kasb-hunar leksikasi, leksik-semantik tahlil, tarixiy tilshunoslik, turkiy tillar, etimologiya, semantik guruhlar.

LEXICAL-SEMANTIC ANALYSIS OF THE VOCABULARY LEXICON IN THE WORK OF DEVONI LUGOTIT-TURK

Ibrogimova Dilnoza Khalilovna

Shahrisabz state pedagogical institute faculty of languages, 1st stage doctoral student

Annotation. This article analyzes the lexical units related to professions in the work of Mahmud Kashgari "Devoniy lug'otit-t-Turk". The professional terms found in the work are classified lexically-semantically and their scope of content, historical-dialectic features, and linguistics are studied. The study highlights the contribution of these lexical units to the formation of the lexical fund of Turkic languages and the names of professions. The article analyzes the semantic groups, synonymy and polysemy of professional names, as well as their etymological roots. The role of the professional lexicon in the work as a means of reflecting the socio-economic situation of its time is also highlighted.

Key words: Devonian dictionary-t-Turk, professional lexicon, lexical-semantic analysis, historical linguistics, Turkic languages, etymology, semantic groups.

KIRISH

Til har qanday xalqning milliy tafakkuri, madaniy merosi va tarixiy rivojlanish bosqichlarini aks ettiruvchi asosiy vositadir. Xalqning ijtimoiy hayoti, kasb-hunari, urf-odati, e'tiqodi va madaniy qadriyatlari uning tilida o'z ifodasini topadi. Ayniqsa, tarixiy til yodgorliklari orqali qadimgi davrlardagi turmush tarzi, mehnat faoliyati va jamiyat tuzilmasi haqida muhim ma'lumotlarga ega bo'lish mumkin. Shu nuqtai nazardan, Mahmud Koshg'ariy tomonidan XI asrda yozilgan "Devoniy lug'otit-t-Turk" asari turkiy tillarning ilk davrini o'rganishda muhim manba hisoblanadi. Mazkur asar turkiy tillarning lug'aviy boyligini, fonetik, morfologik va semantik jihatlarini atroflicha aks ettirgan bo'lib, ayni paytda o'sha davr turkiy xalqlarning ijtimoiy-iqtisodiy holatini ham yorqin ifodalab beradi.

"Devoniy lug'otit-t-Turk" asarida uchraydigan kasb-hunar leksikasi alohida e'tiborga loyiq. Chunki kasb-hunar nomlari har qanday jamiyatda mehnat taqsimoti, iqtisodiy tuzilma,

ijtimoiy tabaqalanish, shuningdek, ma'naviy va moddiy madaniyat darajasi bilan chambarchas bog'liq. Asarda qayd etilgan kasb-hunar atamallari orqali biz o'sha davrdagi turkiy xalqlarning ishlab chiqarish jarayonlari, hunarmandchilik turlari, savdo-iqtisodiy aloqalari hamda jamiyatdagi mehnat subyektlari haqida tasavvurga ega bo'lamiz. Bundan tashqari, ushbu atamalar semantik jihatdan o'zaro turlicha bog'langan bo'lib, ular asosida turgan etimologik ildizlar ham tarixiy tilshunoslik uchun katta ilmiy ahamiyatga ega.

Mazkur maqolaning asosiy maqsadi — “Devoniy lug'otit-t-Turk” asarida keltirilgan kasb-hunar leksikasini lingvistik nuqtai nazardan, xususan leksik-semantik jihatdan tahlil qilishdan iborat. Bunda kasb-hunar nomlarining semantik turlari, sinonimik va antonimik munosabatlari, polisemik birliklar, shuningdek, ularning bugungi zamon turkiy tillaridagi ekvivalentlari bilan qiyosiy o'rganilishi nazarda tutiladi.

Tadqiqotning dolzarbligi shundaki, bugungi kunda tarixiy-lug'aviy manbalarni chuqur o'rganish orqaligina tilning diaxron rivojlanish yo'nalishlarini aniqlash, etnolingvistik xususiyatlarini tadqiq qilish va zamonaviy til taraqqiyotidagi izchil davomi sifatida baholash mumkin. Ayniqsa, kasb-hunar leksikasining o'rganilishi orqali turkiy xalqlarning tarixiy mehnat madaniyati va ijtimoiy hayot tarzini tilshunoslik asosida ochib berish imkoniyati tug'iladi.

“Devoniy lug'otit-Turk” asarining tarixiy-lug'aviy ahamiyati

Mahmud Koshg'ariy tomonidan XI asrda yozilgan **“Devoniy lug'otit-t-Turk”** asari turkiy tillar tarixida muhim burilish nuqtasi bo'lib, u nafaqat lug'atshunoslik, balki tarix, etnografiya, madaniyatshunoslik va sotsiologiya fanlari uchun ham bebaho manba hisoblanadi. Ushbu asar ilk marta turkiy tillarning boy lug'aviy zaxirasini to'plab, tizimlashtirishga intilgan fundamental ilmiy ish sifatida e'tirof etiladi.

Mahmud Koshg'ariy asarni arab tilida yozgan bo'lib, asosan arab olimlariga turkiy tillarning boyligini, fonetik, morfologik va semantik xususiyatlarini ko'rsatishni maqsad qilgan. Asarda 7500 dan ortiq so'z, turkiy maqollar, atamalar, kasb-hunar nomlari, hayvonot va o'simlik dunyosi, geografik nomlar, she'riy parchalar va madaniy-maishiy terminlar keltirilgan. Bu so'zlar o'z davridagi turkiy xalqlarning dunyoqarashi, hayot tarzi, mehnat faoliyati va ijtimoiy tuzilmasidan dalolat beradi.

“Devoniy lug'otit-t-Turk”ning tarixiy ahamiyati shundaki, u o'rta asrlar turkiy xalqlarining til holatini, ularning leksik boyligi, fonetik-morfologik qonuniyatlari, til birliklarining qo'llanilish shaklini aniq ko'rsatadi. Ayniqsa, bu asar orqali biz o'sha davr turkiy tillarining adabiy til sifatida shakllanish jarayoni, ularning arabcha, forsha va boshqa tillar bilan tilshunoslik aloqasi haqida qimmatli ma'lumotlarga ega bo'lamiz.

Lug'at tarkibida ko'plab kasb-hunar atamallari, urug'-qabila nomlari, harbiy terminlar, etnik atamalar, madaniy va diniy leksik birliklar mavjud bo'lib, ularning har biri o'z zamonasi uchun muhim axborot yukini ko'taradi. Bu esa “Devon”ni nafaqat tilshunoslik, balki madaniy-antropologik va sivilizatsiyaviy tarix uchun ham bebaho manbaga aylantiradi.

Shuningdek, asar turkiy xalqlarning *dialektologik tafovutlarini* ko'rsatishda ham katta ahamiyatga ega. Mahmud Koshg'ariy turkiy tillar orasidagi fonetik, morfologik va leksik farqlarni qayd qilib, har bir turkiy qabilaning o'ziga xos tili, shevasi va og'zaki nutq xususiyatlarini ko'rsatgan. Bu esa “Devoniy lug'otit-t-Turk”ni turkiy tillar tarixiy dialektologiyasi uchun muhim manbaga aylantiradi.

Kasb-hunar leksikasining o'ziga xos xususiyatlari

“Devoniy lug'otit-t-Turk” asarida uchraydigan kasb-hunar leksikasi o'z mazmuni va shakli jihatidan juda boy va serqirra qatlamni tashkil etadi. Ushbu so'zlar nafaqat muayyan kasb yoki hunarni anglatuvchi atamalar sifatida, balki o'sha davrdagi ijtimoiy tuzilma, mehnat taqsimoti, madaniy qadriyatlar va jamiyat ichidagi rollarni ham ifoda etadi. Kasb-hunar leksikasi, asosan, birikmali, murakkab, etimologik jihatdan qadimiy, va semantik jihatdan ko'p qirralik kabi xususiyatlarga ega.

Quyida kasb-hunar leksikasining eng muhim o'ziga xosliklari tahlil qilinadi:

1. Semantik boylik va turli ijtimoiy qatlamlarni aks ettirishi

Asarda kasb-hunar atamaları orqali jamiyatning turli qatlamlari – dehqonlar, hunarmandlar, harbiylar, savdogarlar, diniy ulamolar va xizmat ko'rsatuvchi shaxslar ifodalangan. Bu so'zlar o'sha davrda mavjud bo'lgan mehnat taqsimoti va ijtimoiy tabaqalanishni ko'rsatadi.

Misollar:

Dehqon – yer bilan shug'ullanuvchi mehnatkash;

Zargar, temirchi, to'quvchi – hunarmandlar;

O'qchi, navkar, bahodir – harbiy soha vakillari;

Savdogar – iqtisodiy faoliyat bilan shug'ullanuvchi shaxs;

Qozi, mulla, muazzin – diniy soha vakillari.

Bu terminlar orqali turkiy xalqlarning iqtisodiy hayoti, madaniyati va sotsial tuzilmasi haqida muhim ma'lumotlar olinadi.

2. So'z yasovchi affikslardan samarali foydalanish

Kasb-hunar nomlari ko'pincha fe'l asoslariga qo'shimchalar qo'shish orqali yasalgan. Bu turkiy tillarning so'z yasash imkoniyatlarining kengligini ko'rsatadi.

Misollar:

Terim-chi – “termoq” fe'liga **-chi** qo'shimchasi qo'shilib, “teruvchi” ma'nosini anglatadi.

Ot-boqar – “ot” + “boq-” fe'li + “-ar” qo'shimchasi orqali kasb bildiruvchi so'z hosil qilingan.

Bo'z-chi – “bo'z” (mato) so'ziga **-chi** qo'shimchasi qo'shilib, mato bilan ishlovchi kasb egasi nomi yaratilgan.

Bu xususiyatlar orqali “Devon”dagi kasb-hunar leksikasi turkiy tillarda derivatsiya (so'z yasash) jarayoni qanday kechganini o'rganishda muhim rol o'ynaydi.

3. Etnokultural ma'lumotlarni o'zida mujassam etishi

Ko'plab kasb-hunar nomlari orqali turkiy xalqlarning o'sha davrdagi etnografik hayoti, urug'-qabila tizimi, hunarmandchilik madaniyati, va ishlab chiqarish vositalari haqida ma'lumot olish mumkin.

Masalan:

Yo'g'ochchi – yog'och bilan ishlovchi hunarmand (asboblari yasagan);

Chavandoz – chavandozlik qadimdan urf bo'lgan otliq xalqning kasbidir;

To'quvchi – an'anaviy matochilik hunari bilan shug'ullanuvchi shaxs;

G'allakor, sutchi kabi so'zlar orqali qishloq xo'jaligi rivojlanganini ko'rish mumkin.

Bu leksik birliklar tilshunoslikdan tashqari xalqshunoslik va madaniyatshunoslik uchun ham muhim hisoblanadi.

4. Qadimiylik va tarixiy uzviylik

“Devon”dagi kasb-hunar atamalarining ko'pchiligi bugungi zamon turkiy tillarida ham mavjud va faol ishlatiladi. Bu so'zlarning tarixiy barqarorligi va semantik davomiyligini ko'rsatadi.

Misollar:

Temirchi – (hozirgi o'zbek, turk, qozoq tillarida ham mavjud);

Zargar – (hozirda ham tilda faol ishlatiladi);

Savdogar – o'zbek tilida ishlatiladi, turk tilida “tüccar”.

Bu esa “Devon”dagi kasb-hunar leksikasi turkiy tillarda uzviy rivojlanish jarayoni bo'lganining dalilidir.

5. Sinonimiya va kontekstual ko'p ma'nolilik (polisemiya)

Ba'zi kasb nomlari bir necha sinonim shakllarda uchraydi yoki kontekstga qarab ma'nosi o'zgaradi.

Masalan:

Bahodir – jasur jangchi, biroq ba'zida “harbiy yetakchi” ma'nosini ham anglatadi;

Navkar – ba'zan oddiy askar, ba'zida xizmatkor;

Sochchi va **sartarosh** – bir-biriga yaqin sinonimlar.

Bu xususiyatlar kasb-hunar atamalarining semantik qamrovi kengligi va kontekstual moslashuvchanligini ko'rsatadi.

Mahmud Koshg'ariyning “Devoniy lug'otit-t-Turk” asari turkiy xalqlarning til boyligi va madaniy merosini o'zida mujassam etgan noyob yodgorlik hisoblanadi. Asarda uchraydigan kasb-hunar leksikasi bu lug'atning eng muhim qatlamlaridan biri bo'lib, o'z mazmuni, shakli va qo'llanish doirasi bilan alohida ilmiy e'tiborni talab qiladi.

Tadqiqot davomida quyidagi muhim xulosalarga kelindi:

1. Kasb-hunar atamalari o'sha davr turkiy jamiyatining ijtimoiy-iqtisodiy tuzilmasini aks ettiruvchi vosita bo'lib xizmat qiladi. Ular mehnat taqsimoti, turmush tarzi, madaniyat va qadriyatlar haqida qimmatli axborot beradi.

2. Asarda keltirilgan kasb-hunar nomlari semantik jihatdan turli guruhlariga bo'linadi: hunarmandchilik, dehqonchilik, chorvachilik, savdo, harbiy xizmat, diniy sohalar va boshqalar. Bu tasnif ularning jamiyatdagi funksional rolini aniqlashga yordam beradi.

3. Kasb nomlari so'z yasovchi qo'shimchalar (-chi, -kor, -boqar, -gar) orqali yasalgan bo'lib, bu turkiy tillarda so'z yasash tizimining rivojlanganligini ko'rsatadi.

4. Ko'plab atamalar bugungi zamon o'zbek va boshqa turkiy tillarda ham faol ishlatilmoqda, bu esa leksik uzviylik va tarixiy barqarorlikni isbotlaydi.

5. Kasb-hunar leksikasida etimologik qadimiylik, semantik ko'p qirralilik, polisemiya va sinonimiya hodisalari ham uchraydi, bu esa ularning lingvistik tahlilini yanada qiziqarli va chuqur qiladi.

6. “Devoniy lug'otit-t-Turk”dagi kasb-hunar terminlari nafaqat lingvistik, balki tarixiy-etnografik va madaniyatshunoslik nuqtayi nazaridan ham qimmatli manbadir.

Umuman olganda, “Devoniy lug'otit-t-Turk” asarida uchraydigan kasb-hunar leksikasi turkiy tillarning tarixiy rivojlanishini o'rganishda, ularning lug'aviy boyligini aniqlashda va xalqning qadimiy hayot tarzini yoritishda muhim manba hisoblanadi. Ushbu qatlamni yanada chuqur va tizimli o'rganish turkiy tilshunoslikning dolzarb yo'nalishlaridan biri bo'lib qolmoqda.

Adabiyotlar/Литература/References:

1. Sodiqov, A. (2008). Turkiy tillar tarixi. Tashkent: Muhammad al-Xorazmiy nashriyoti.
2. Valixojiyev, H. (2017). "Devon ul-lug'otit-t-Turk" – til va tarix xazinası. Filologiya masalalari, (3), 45–51.
3. Turaeva, Sh. (1999). Leksikologiya asoslari. Tashkent: O'qituvchi.
4. Rahmonov, Sh. (2012). O'zbek tilida leksik-semantik guruhlar. Samarqand: SamDU.
5. Bektimirov, K. (2021). Devon"dagi kasb-hunar atamalarining semantik tahlili. Jamiyat va innovatsiyalar, 4, 74–80.
6. Ahmedov, A. (2006). Turkiy tillar tarixiy grammatikasi. Tashkent: Fan.
7. Yusupov, Sh. Sh. (2006). Zamonaviy o'zbek tili: Leksikologiya. Toshkent: Uchkitob.
8. Rahmonov, Sh. (2010). Turkiy tillar leksikologiyasi. Samarqand: SamDU nashriyoti.
9. Normurodova, X. (2020). Devon ul-lug'at it-Turkdagi ma'naviy leksika tasnifi. Filologiya masalalari, 2, 90–95.
10. Qayumova, N. (2022). Devon ul-lug'at it-Turk'da kasb va hunarlarning ifodalanishi. Jamiyat va innovatsiyalar, 1, 58–63.

O‘ZBEKISTON TARAQQIYOT STRATEGIYASINING USTUVOR YO‘NALISHLARI BO‘YICHA TADQIQOTLAR

I RESPUBLIKA ILMIY-AMALIY KONFERENSIYASI MATERIALLARI
2025-yil, sentyabr

Mas’ul muharrir: *F.T.Isanova*
Texnik muharrir: *N.Bahodirova*
Diszayner: *I.Abdihakimov*

O‘zbekiston taraqqiyot strategiyasining ustuvor yo‘nalishlari bo‘yicha tadqiqotlar. I Respublika ilmiy-amaliy konferensiyasi materiallari to‘plami. 1-jild, 1-son (sentyabr, 2025-yil). – 78 bet.

Mazkur nashr ommaviy axborot vositasi sifatida 2025-yil, 8-iyulda C-5669862 son bilan rasman davlat ro‘yxatidan o‘tkazilgan.

Elektron nashr: <https://konferensiyalar.com>

Konferensiya tashkilotchisi: “Scienceproblems Team” MChJ

Konferensiya o‘tkazilgan sana: 2025-yil, 18- sentyabr

ISBN-978-9910-09-362-3

Barcha huqular himoyalangan.
© Scienceproblems team, 2025-yil.
© Mualliflar jamoasi, 2025-yil.